

A U S T R A L S K É

LISTY

IN AUSTRALIA POSTAGE PAID
IN AUSTRALIA POSTAGE PAID

AUSTRALSKÉ LISTY

ČÍSLO 11 CERVENEC 1992

Registered by Australia Post \$2.60
Publication No NBQ - 3910



JAK ZNAM SVÉ SPOLUOBĚANY, JE VLASTNĚ ŘÍP ROZKRABENÝ MATTERHORN.



ZPRÁVY Z ČSFR

SDL nepodpoří kandidaturu Václava Havla na funkci presidenta oznámil na tiskové konferenci po volbách předseda strany Peter Weiss. Rovněž největší strana na Slovensku HZDS tuto kandidaturu nepodpoří. Hrozi nebezpečí, že Federální shromáždění zablokuje zvolení Václava Havla presidentem.

Předsedou SNR byl zvolen Ivan Gasparovič.

Vladimír Mečiar prohlásil 23.6. v Bratislavě, že svrchovanost Slovenska bude SNR vyhlášena v červenci a nová slovenská ústava v srpnu.

Nově zvolení poslanci ČNR převzali z rukou předsedy České volební komise Borise Vystavěla, osvědčení o svém zvolení. Do ČNR kandidovalo 19 politických subjektů, ale jen 8 jich uspělo.

V Brně se konala výstava automobilů a dopravní a servisní techniky "Autotec 92". Na této výstavě byl dělán mezi návštěvníky průzkum veřejného mínění. 63 % je pro společný stát a jen 26 % pro jeho rozdělení.

Alexander Dubček prohlásil v rozhovoru pro ČTK, že v této fázi neuvažuje o své kandidatuře na funkci presidenta.

Uskutečnění referenda do 28. října považuje Slovenská republikánská organizace strany zelených a Hnutí demokratů 92 za společný stát, za jedinou ústavní formu případného rozpadu Československa.

HZDS potvrdilo kandidaturu Rudolfa Filkuse na federálního premiéra, oznámil mluvčí V. Mečiara Bohuslav Getci. ODS ještě konkrétního protikandidáta nenavrhl.

Zamyšlení našich dopisovatelů nad situací ve vlasti.

Aleš Nebeský

Poslední volby Československé republiky?

Po téměř čtvrt století jsem přistál v Praze v naději, že se snad přece jen mylím ve svém přesvědčení o volebním vítězství "pravice" v Čechách a na Moravě a "levice" a "nacionalistů" na Slovensku. (Netřeba říci, že jsem si přál vítězství demokratické "pravice" v obou republikách.) Byl jsem přesvědčen, že takový volební výsledek by mohl vést jen k jednomu výsledku - rozpadu společného státu, neboť nelze v části jednoho státu provádět radikální ekonomické reformy a v druhé části trvat na reformované variantě státně řízeného hospodářství. A přesvědčit se o svém omylu byl jeden z důvodů, proč jsem se do Prahy vypravil právě v době voleb.

Před odjezdem jsem si předsevzal, že se pokusím o setkání s co největším počtem lidí z co nejširší škály politického přesvědčení a sociálního postavení. Z velké míry se mi to podařilo a reakce na tuto moji poněkud pesimistickou předpověď se daly shrnout do zhruba tří kategorií. Část souhlasila, část pokládala můj pohled za příliš jednostranný, čenobilý (doufám, že máte pravdu, říkal jsem jim omluvně, to víte z té dálky může být všechno jinak..) a část to viděla ještě černěji než já - vítězství "pravice" nepokládali za tak zcela jisté.

Ti poslední byli pravdě bližší, než já. Doufám, že paní redaktorka na jiném místě otiskla povolební rozdělení poslaneckých křesel, z nich se dá vyčíst, že v České národní radě skutečně má "pravice" nadpoloviční většinu - pokud se podaří sestavit koalici ODS, KDU ČSL (reformovaná Lidová strana) a ODA. Potřebnou nadpoloviční většinu získala také v české části sněmovny národů, která by ale umožnila průchod zákonů jen zablokovat, nikoliv zákony prosadit. Na druhé straně ale ve sněmovně lidu má "levice" spolu se slovenskými "nacionalisty", zcela jasnou většinu. Jinak řečeno, bez dohody mezi ODS a HZDS - kterou jenom málokdo mohl očekávat - by byl nově zvolený parlament neschopen usnášení ve všech základních otázkách.

Podle posledních zpráv se dá říci, že vlastně na tom tak jako tak nezáleží - o osudu společného státu, Československa jak jsme ho znali, je zřejmě již rozhodnuto. Neškodí snad ale zopakovat několik skutečností, jak k rozhodnutí došlo.

Základní bod volebního programu ODS v čele s panem Klausem, bylo urychlení a dokonce i ekonomických reforem a privatizace. Pro splnění tohoto cíle slíbil p. Klaus, že v oblasti státoprávního uspořádání bude prosazovat rychlé řešení na bázi fungující federace se značně omezeným počtem federálních ministerstev a federální

Stručný přehled rubrik

Poslední volby	01
Československé republiky	02
Dovidenia či Sbohem ?	03
Hrobaři republiky	04
Ohlasy světového tisku	05
Situace v parlamentu	06
Dvě kapitulace E. Beneše	07
Každý mohl "za kopečky"	08
J. A. Komenský	09
Slovo k historii	10
Z tajů krás české řeči	11
Moudrost přírody	12
Kam za kulturou	13
Je snad v Dánsku...	14
Humor	15
Inzerce a služby.	16

byrokracie. Shledá-li nově zvolená slovenská politická reprezentace tento koncept nepřijatelný, pak slíbil zahájit jednání o rychlém a "spořádaném" rozdělení.

HZDS vedená panem Mečiarom šla do voleb s programem "přizpůsobení ekonomických reforem slovenským podmínkám" (což znamená jejich zpomalení) a v oblasti státoprávního uspořádání okamžitě vyhlášení nezávislosti, přijetí "čisté" slovenské ústavy (a zrušení ústavy federální), volby slovenského presidenta a pak navrhnout státní smlouvu mezi Českou a Slovenskou republikou. Toto vše pak předložit do konce roku (či začátkem příštího) slovenským občanům ke schválení formou referenda (neškodí mimochodem připomenout, že v posledních dvou letech sledovala právě HZDS spolu s nacionalisty v SNR referendum za absolutně nepřijatelné). Při povolební tiskové konferenci, kterou jsem sledoval v pražské televizi, navíc p. Mečiar vynesl další požadavek - osobnost Václava Havla pro presidentský úřad pro další volební období nepodpoří.

První "kolo" jednání panů Klause a Mečiara o sestavení federální vlády jsem v Praze ještě zažil. Po jeho skončení došlo k obvyklému závěru (vyznačovala se tím jednání mezi českou a slovenskou reprezentací v posledních dvou letech) - prohlášení obou stran se poněkud rozcházela. A to do takové míry, že p. Klaus, který odmítl od začátku zásadu kabinetních jednání, vyslovil požadavek, aby po příštích jednáních před jejich ukončením bylo vše písemně potvrzeno. (Do jaké míry na tomto požadavku trval, zatím z posledních zpráv nedokáži posoudit - i tak to byl nepochybně jen rétorický požadavek).

Od slovenského přítele jsem těsně před odjezdem slyšel názor, že pan Mečiar se prý cítil "zaskočen" přímostí, rozhodností a hlavně požadavkem rychlého řešení státoprávního uspořádání p. Klausem. Předpokládal prý, že bude mít dostatek času i prostoru k manévrování a protahování jednání tak, jak tomu bylo v posledních dvou letech při jednání s českou reprezentací vedenou předsedkyní ČNR paní Burešovou a premiérem panem Pithartem (jejich strana OH - mimochodem - ve volbách nezískala potřebných 5% pro návrat do parlamentu).

Mnoho lidí, se kterými jsem po volbách hovořil, byli s množstvím hlasů odevzdaných v Čechách a na Moravě levicovým protireformním stranám nespokojeni. Nutno říci, že 14 % hlasů odevzdaných KSČM bylo úměrně očekávané, ale hlasy pro ČSSD p. Komárka a LSU (levicové hnutí združující Socialistickou stranu, stranu zemědělců - stoupenců zachování JZD - a zelených), mnoho lidí považovalo za nepřiměřeně vysoké. A to ani nemluvě o Republikánech p. Sládka, kteří získali neuvěřitelných 6 %.

Někteří lidé v Praze přirovnávali pesimistický výsledek voleb k volbám roku 1946, kdy se většina národa vyslovila pro levý střed a komunistickou levič. Přirovnání jistě zajímavé, ale historicky i obsahově ne zcela přesné. V roce 1946 volič neměl možnost volit - pravicové strany - prostě nesměly existovat.

Voleb 1992 se zúčastnila nepochybně pravicová strana KAN (nedostala potřebných 5%), Republikánská strana tvářící se "radikálně pravicově" je spíše stranou fašizující levice a ODS prohlašující se za pravicovou, konzervativní stranu je více stranou "pravicově liberálního" ražení než stranou vyhraněně pravicovou. Strana politického středu, který byl reprezentován OH (označil bych ji spíše jako "levý střed") ve volbách propadla úplně.

Navíc neexistují pro srovnání s rokem 1946 mezinárodní podmínky k přípravě "levicového převzetí moci", kterého se někteří lidé obávají. Jediné reálné nebezpečí spočívá v tom, že nedošlo-li by k rozdělení státu - a to je smutné konstatování - pak zcela jistě by levicové strany měly v obousměrných federálního parlamentu dosti hlasů k zpomalení privatizace a ekonomických reforem.

K jejich zpomalení v Čechách však dojde - bohužel - i rozpadnutí státu (roztržení tak úzce spojených ekonomik nebude levné pro žádnou z obou stran) a úspěch Klausova radikálního "šokového receptu" privatizace a ekonomických reforem, které mě tak příjemně na místě překvapily, budou nutně - ne-li posunuty zpět - stagnovat po jistý čas na stejné úrovni. Pro občany Čech a Moravy to neznámá příliš radosti do budoucnosti a budou se muset ozbrojit další dávkou trpělivosti, které se jim již tak jako tak začalo nedostá-

vat.

A občané Slovenské republiky? - s přihlédnutím na jejich hospodářskou situaci a problémy s národnostními menšinami jak Maďarů, tak Ukrajinců (kterým zcela jistě nepomohl jazykový zákon z předminulého roku) mohou jen opakovat, co jsem již napsal před časem: jsou to vždy slušní a demokraticky smýšlející lidé, kteří na vše doplatí ze všech nejvíce.

Několik dní před volbami jsem se zúčastnil převolebního shromáždění ODS u nádherné Křížkovy fontány na Vystavišti v Praze, kde ke zhruba 4 000 shromážděných promlouvali kandidáti v čele s panem Klausem. Ještě teď mi zní v uších slova Jana Rumla: "... musíte volit tak, aby nás budoucí generace neprokřelý".

Ve volbách, které mnozí označují za první svobodné volby se skutečným výběrem od dob první republiky, občané promlouvali. Budou-li prokleti budoucími generacemi - těžko říci. V této chvíli si to netroufám objektivně posoudit.

Australské statistiky

Státní statistický úřad uvedl, že koncem roku 1991 měla Austrálie 17,414,300 obyvatel. Celkem se v roce 1991 přistěhovalo 109,500 lidí, což je číslo mnohem menší než v roce 1990, kdy to bylo 171,700 přistěhovalců. Ze státu Victoria se v důsledku hospodářské krise vystěhovalo v roce 1991 18,500 lidí. Většinou do Queenslandu, kam se přistěhovalo celkem 28,404 lidí.

Podle posledního sčítání obyvatel (30.6.1991) žije v Austrálii 19,600 občanů, kteří se narodili v Československu.

Podle statistiky ministerstva sociální péče platilo ministerstvo na začátku ledna 1992 federální penzi 3,330 občanům, kteří se narodili v Československu.

Z toho dostává :

starobní důchod	2,370 lidí
invalidní penzi	590 lidí
vdovskou penzi	250 lidí
jiné federální penze	120 lidí

V současné době dostává tedy 17 % Čechoslováků v Austrálii žijících penzi.

Jaroslav Kovářček Dovidenia či Sbohem ?

Není tomu tak dávno, co jsme se znatelnou dávkou hrdosti říkali, že exil jest svobodnou částí domova. Dnes je naše vlast už zbavena komunistické diktatury a lze tvrdit, že je svobodná. S československým pasem je možno bez problémů jezdit po Evropě, každý emigrant může svoji rodnou zem navštívit, či se vrátit natrvalo, domácí lid má právo se ze země vystěhovat, aniž by mu v tom úřady zabráňovaly. Tak to má být.

Ve federativní republice nefungují ještě mnohé věci tak, jak by měly či jak by si leckdo přál. Nelze se proto divit místním lidem, že zehrají na poměry, měli možná jiná přání, růžové sny, po mnoho let byli odloučení od pravdivého zrcadla sebepoznávání. Udivuje mne však, že příliš často čtu takové žalkování také v exilových časopisech - my bychom přece měli vědět své. Ta "svobodná část domova" byla totiž také vzorkovnicí našich národních kvalit i tužeb. Kdo prožil třeba jen několik let v emigraci a rozhlížel se trochu kolem sebe nemůže přece nevidět mnohé podobnosti mezi naší emigrací a současným svobodným domovem. A jsou to stránky jak kladné tak i záporné. V emigraci i doma například můžeme sledovat vysokou kulturní úroveň našich národů a nemyslím tím jenom lásku k umění a ku vzdělávání, ale kultivovaný styl života vůbec. Jiné je to zase s naší národní hrdostí a praktickou schopností demokratického soužití.

Většina občanů České a Slovenské Federativní Republiky podivuje se dnes nad rychle se měnícími vztahy mezi našimi národy. Právě tohle by nás nemělo překvapovat, vždyť se to dalo čekat na základě našich zkušeností v exilu. Jak je běžně známo, máme v emigraci spolky československé a spolky slovenské, podobně jest tomu i s časopisy a novinami. Ve slovenských organizacích jsou členy pochopitelně převážně Slováci. V československých spolecích jsou to zase většinou Češi, z nichž někteří se považují ovšem za Českoslováky. Hodně jsem se napřemýšlel nad tím, proč právě Češi mají jasně vřelejší vztah k věcem československým. Jest to jev velmi složitý a má zajisté více příčin. O jednom ale nemám pochyb, že totiž vztah mezi Čechy

a Slováky nebyl nikdy takový jak jsme si my Češi povětšinou namlouvali, neb jsme si přáli. Tyto dva národy, jazykově si velmi blízké, nejsou si příbuzné ve všem. Neviděl jsme z naší strany příliš mnoho snahy pochopit "slovenskost" tak jak jest a ne jak bychom si ji přáli. Tak třeba snahu Slováků v exilu stát si na svém a starat se o své záležitosti slovenské jsme často bagatelizovali tvrzením, že je to jen "hrstka separatistů" a jaksi nám unikalo, že jest jich většina. To pozorovatelně vzrůstající napětí mezi národy doma by nás nemělo vůbec překvapovat, ba právě naopak, měli jsme být schopni shrnout své exilové zkušenosti a formulovat je pro informaci lidem doma.

Československá republika již přestala existovat, jak dosvědčuje nový název. Když se i tato překřtěná republika rozpadne nebude to poprvé. Důležité je, že dnes tam mají lidé možnost do toho mluvit, mohou se svobodně vyjadřovat a být tak i svobodně informováni. Máme přece radost z toho, že jsme se dočkali svobodných voleb - teď musíme se stejnou vážností respektovat výsledky těch voleb, neb ukázaly jaká společenská realita skutečně je. Z mnoha důvodů by bylo lépe zachovat společný stát, a to nejen jako nějakou formální konfederaci, kde si beztak může každý dělat věci po svém, ale jako úzký svazek Slováků s Čechy, kteří jsou naprosto odhodláni spolupracovat na bázi vzájemného respektu. Pokud ale tento vzájemný vztah není vskutku kladný, zbytečné jsou potom snahy. Rozpadne-li se ten stát, taky dobře. Ostatně Slovensko nebude až tak malým a bezvýznamným státečkem, jak se nám někteří Češi pokoušejí namlouvat. Jen si pozorně prohlédneme mapu Evropy a všimněme si státečků ještě menších, a některé z nich prosperují přímo vzorně, kupříkladu Dánsko nebo Finsko. Kde že se asi v tolika Slovácích bere ta touha po svém vlastním "státě"? Na to bychom se mohli zeptat těch Čechů, kteří na místo pokusu o přebudování starého Rakouska-Uherska v moderní demokratickou federaci středoevropských států pomohli tento politický celek rozbit, jen aby měli ten svůj státeček. Jak to potom se střední Evropou dopadlo víme všichni. Vlastenectví má mnohé formy, jednou z nich je nacionalismus, který připomíná v jedné své fázi pubertu. Jsou určité vývojové fáze, kterými zřejmě musí

procházet jak lidé tak národy.

Ani tam, kde možno pozorovat mnohé společné znaky, není radno generalizovat. Tak jako mezi Čechy najdeme ve vztahu ke Slovákům celou škálu přístupů - od přezírání po bezmezný obdiv a lásku skoro mateřskou, tak i vztahy Slováků k Čechům jsou různorodé. Známe pár Slováků, jejichž životním programem zdá se být nenávisť k nám. Tím, že se s "Čechůny" nebaví prokazují nám vlastně velikou službu, darmo jest ztrácet čas s hlupáky. Blbost zajisté není slovenský vynález, najde se ji pozehané kdekoli na světě, netřeba proto věnovat takovým lidem více pozornosti než si zaslouží, totiž žádnou. Na druhém pólu jsou Slováci, kteří mají k Čechům poměr vskutku hluboce přátelský, sám jich znám řadu a je mi potěšením jim tento vztah upřímně oplácet. Potkávám se také se Slováky, o kterých bych nemohl říci, že trpí nějakým komplexem z Čechů či ze své slovenskosti, jen si prostě přeji realizovat svoji národní jedinečnost. Nechtějí, aby si je někdo pletl s Čechy, chtějí být respektováni jako Slováci, neboť to jest přesně to, čím jsou. Kdo může proti tomu co namítat? Nám se také moc nelíbilo, když si nás Australané často pletli s Jugoslávci, proti kterým snad nic moc nemáme.

Je dobře známo, že Češi vydatně pomohli slovenskému národu zachovat se. Možná z toho prameni třeba jen v podvědomí jakás potřeba neustálých projevů vděčnosti. To také známe dobře ze zkušenosti exilových, kdy se občas vyskytli dobrodinci náramně nadšeni pomoci těm novým. Pak však stále lpěli na oddaném a neustálém díkyvzdávání, takže tento vztah nemohl mít dobrého konce. Většina krajanů však pomáhala proto, že kdos pomoc potřeboval a právě takhle se má pomáhat. Slováci sami také udělali v tomto století notný kus práce, svoji národní identitu obrodili s podivuhodnou intenzitou, dnes jest to vskutku moderní národ, který má předpoklady uplatnit se svým osobitým způsobem mezi ostatními.

Neusedal jsem ke psaní těchto řádků s představou, že mohu nabídnout nějaké řešení československého problému, na tomto řešení pracuje čas a všichni příslušníci obou národů. Jde mi spíše o to vyprovokovat zamyšlení nad touto otázkou také z jiných úhlů než je našim

obvyklým zvykem nazírat. Závěrem bych si dovolil vyslovit přání, abychom všichni usilovali o zachování dobrých a vskutku přátelských vztahů mezi našimi národy, i po té co se náš stát případně rozdělí. Co si nás sice odlišuje, máme však také mnoho společného, rozumíme svým jazykům, sdílíme společné zkušenosti s nedávnou diktaturou. A hlavně máme mezi sebou mnohá krásná přátelství, která by bylo škoda ztratit jen kvůli nějakému blbému nacionalismu.

Bořek Šindler Hrobaři republiky

Nad Tatrú sa blízka, hromy divo bijú. Biji i rožnovské hodiny a rozvádějí nás s našú milú. Slovenským fanatikúm v čele s Prokešom a Mečiarom se konečně podařilo rozbit Československou republiku, bez zjevného odporu ostatních Slováků a Masarykovo dílo leží v troskách. Pro nás Čechy budiž uspokojením, že jsme to nebyli my, kdo se domáhal rozvodu a rozpadu státu, který byl po léta společným - a tvrdě dobytým - domovem dvou bratrských národů.

Rozkladný proces nyní zřejmě povede k vytvoření samostatného slovenského státu - na jakých zásadách a pilířích? Budou Češi do Bratislavy odesílat vlaky s "federálními" Slováci a jinými méně uctivanými občany Slovenska? Není na štěstí v českých zemích ani na Slovensku geograficko-etnických celků slovenských či českých, které by volaly po připojení k té druhé části. Slovensko bude mít problémy se svým půlmilíonem Maďarů a několika desítkami tisíců Ukrajinců. Budoucnost Košic, Nových Zámků a jiných měst s velmi podstatným maďarským elementem se ocitne v nejistotě, ale vzájemných územních požadavků mezi Slováci a námi není.

Zamysleme se, alespoň krátce, nad tím, proč člověk jako Václav Havel je slovenským fanatikům nepřijatelný, jako prezident společného demokratického státu. Také nad tím, proč se většina Slováků zřejmě staví proti soužití s Čechy, s těmi Čechy, kteří slovenský národ vytrhli počátkem tohoto století z náruči

smrti...

I přes jisté eventuální výhrady pokládáme my Češi Václava Havla za ztělesnění všeho toho, co bolševický režim našemu národu po desítky let upíral, za ztělesnění lidské tolerantnosti, snášenlivosti, pravdomluvnosti, čestnosti, odvážné neústupnosti tváří v tvář zkorumpované výkonné moci, a snad hlavně za ztělesnění všeevropské kulturnosti. Tyto vlastnosti prezidenta Havla Slováci úmyslně přehlížejí, byť on jim byl jakkoli přátelsky nakloněn. Havel je jim nepřijatelný také hlavně proto, že je Čechem, a to je urážka.

Zatímco Alexander Dubček se vždycky těšil v českých zemích okázalé popularitě, a Slovák Husák seděl na Hradě dvacet let, déle než kterýkoli český prezident, Slovákům je dnes český prezident nepřijatelný. Není-li jim přijatelný Havel se svou beráncí povahou a upřímností, kdo jiný by jim mohl vyhovovat?

Vznikla pozoruhodná situace. Člověk těšící se obdivu a respektu snad všude na světě je na Slovensku tupen a hanoben klikou fašisujících ultranacionalistů vedenou bývalým komunistou a boxerem, aniž by toto chování bylo odsouzeno slušnými lidmi. Je tupen a hanoben zřejmě za jejich tichého souhlasu. Z chování novodobých hitlerčků číší staré sympatie k nacistické Říši, ale i to se přechází mlčením. Češi nemají na Slovensku co pohledávat.

Nenávistné postoje k Havlovi a Čechům vůbec jsou na Slovensku živeny nekalými živly pověstmi o tom, že Češi Slovensko okrádají. Evroptši holubi si všude na střeších stěbetají, jak Maďaři po tisíc let Slovensko a Slováci rdousili a téměř zardousili a vrhli do stavu zbídačení. Leč výsledky tohoto zbídačení a soustavného ničení slovenské existence Slováci přičítají Čechům, těm Čechům, kteří během dvaceti let Slovensko alespoň opět postavili na nohy a pozvedli na úroveň nekoloniálního národa. Dopouštěli se přitom jistě i mnoha chyb, Slováci však jako národ probudili a zachránili od zániku. Slušní Slováci dobře vědí, kde je pravda, jejich mlčení však křičí...

První kroky Slovenska jako samostatného státu budou skoro jistě ve znamení extrémního nacionalismu. Třenice s maďarskou a ukrajinskou menšinou budou nevyhnutelné. Češi, na druhé

straně právě vytvořené státní trosky, budou muset věnovat značnou část své národní energie k dalšímu zachování české existence v moři Němců. Není vyloučeno, že jim to půjde i k duhu a budou vyburcováni z nynější lethargie. Český stát může konečně navázat na staré tradice českého království, a to byly tradice staleté.

Čechům také navíc odpadne "slovenská daň" - morální povinnost finančně dosazovat na slovenské hospodářství a průmysl, vybudovaný za dlouhodobých miliardových obětí ze strany Čechů. Čechům také zmizí z národního repertoáru i úzkost z toho, jak se Slovensko zachová v době dalších krisí. Budou se moci soustředit, v menším prostoru, na znovuvybudování kdy si kvetoucí středoevropské země. V evropských a světových statistikách se posuneme o hezkou řádku stupínků nahoru.

Jak se mohlo vlastně stát, že právě naši rodni bratři nás pokládají za škůdce a utlačovatele? Že právě oni zřejmě zavrhlí ty Masarykem vytýčené ideály, na nichž byla postavena demokratická republika, která měla být naším společným domovem? Snad budoucí generace naleznou odpovědi. Zatím jen znovu konstatujeme, že to nejsme my, Češi, kdo zavrhuje humanitní odkaz Masarykův, a že to nejsme my, kdo očividně mrhá za těžkých obětí dobytým odkazem otců. Nejsme to my, kdo začíná provozovat neo-barbarismus.

Jsou i světlejší stránky našeho rozvodu, či spíše rozluky. Nemusí to být rozvod trvalý - ale troufám si tvrdit, že příště už se Češi do sňatku nepohrnou. Bude-li rozdělení republiky výsledkem smírného a uváženého procesu, můžeme se Slováci zůstat dobrými přáteli. Ne ovšem se slovenskými fanatiky - však my v exilu dobře známe jejich protičeské postoje. Možná, že dojde i ku sblížení s Rakušany, s nimiž nás váže tolik společné historie. Ale to hlavní hospodářské plus v této těžké době rekonstrukce bude konečně osvobození od dobrovolného finančního jařma, které Čechy zavazovalo podporovat Slovensko hospodářsky po více než sedm dekad.

My Češi se se Slováci loučíme s pocitem hořkosti. Naše pocity se rovnají pocitům člověka, který zahnal útočnicka a byl pak sám zachráněným označen za

útočníka. "Federální" Slováky asi z Čech a Moravy vyhošťovat nebudeme. Není naší vinou, že Mečiar a jeho druzi nejsou schopni rozlišovat mezi Prahou českou a Prahou federální, sídlem federálních úřadů - slovenští přátelé budou vždy u nás vítáni, tak jako již byli od dob Kollárových. Je naší tradicí přijímat slovenské přátele s otevřenou náručí - jméno Štefánikovo si zachová u nás dobrý zvuk a hrdina pražského jara má v srdcích všech Čechů trvalé místo blahovůle a vřelého obdivu.

Věřme, jitřenka slovenského osvícení brzy vzejde nad zamžené obzory dnešního zaslepenectví, a že i Slováci sami jednou znovu objeví grandiosnost úlohy sehrané v jejich národním životě českými vzkřísiteli. Nyní však, zdá se, platí pro nás stará moudrost, že mluvití stříbro, mlčetí zlato. Námi vykonané dílo nechť hovoří samo.

CANOPUS BOOKS upozorňuje, že má na skladě knihy českého mystika Květoslava Minaříka (1908 - 1974)

"Přímá stezka"

(mystická praxe k poznání skutečnosti)

"Beseda bohů"

(psychologie skutečnosti)

"Joga v životě současného člověka"

"Cesta k dokonalosti"

(praktická psychologie)

"Světlo géníů"

Cena za jeden výtisk \$ 15.-

Možno zaslati i na ukážku.

CANOPUS BOOKS

G. P. O. BOX 837 G

MELBOURNE, VIC. 3001

Ze slovenského tisku vybíráme :

Názor na Dubčeka

"Tento človek, tento Slovák sa pred našimi očami tak rapidne menil na federálneho občana-funkcionára, euro- a svetoobčana - cestovateľa, až sám uveril, že je na čele pražského parlamentu nepostradateľný, a to v akomsi vyššom zaujme akéhosi spoločného štátu a akejsi novej Európy. Opustený prezidentom Havlom, ponížený Pavlom Tigridom, mal poslednú príležitosť vrátiť sa na Slovensko ako márnratný syn, zverit sa do ochrany národa, ktorý by si ho pošťoval, lebo my Slováci sme už raz takí, že do koho Praha ohňom a sírou, toho si opatríme v náručí a všetko mu odpustíme. Keby to tak nebolo, keby do "Vlado Mečáre" nebola pichla Praha, nebol by tak ľahko dostal od národa rozhréšenie a "zelení" k bezkonkurenčnému volebnému víťazstvu svojho hnutia, pre ktoré, samozrejme, sám urobil všetko."

Slovenské národné noviny-R.Kalisky

Sme pred Februárom ?

Miloslava Kodoňová v tlačovom orgáne KDĽH varuje, že naša krajina sa nachádza pred novým Februárom :

"Ilúzia, že práve Česko-Slovensko bude tou posttotalitnou krajinou, ktorá sa nejakým zázrakom vyhne rekomunizácii, sa voľbami definitívne rozpadla. Dvojica Klaus-Havel stojí teraz pred rozhodnutím, či sa má pokúsiť o zvrátenie rekomunizácie aspoň na území Čiech, zväziť, či je táto vyhliadka reálna a cenu obete za takéto rozhodnutie. História sa nikdy neopakuje celkom rovnako, ale súčasná politická situácia až príliš pripomína pokus o zopakovanie februára 1948.

Slovenský denník,

OHLASY NA VYVOJ V ČSFR V ZAHRANICNIM TISKU

Většina komentářů se shoduje na tom, že rozdělení Československa přinese problémy oběma částem, větší však rozhodně Slovensku. **Financial Times** dokonce předestřel velmi optimistický scénář o tom, jak se Čechy, zbavené nutnosti financovat Slovensko, vydají plným tempem vpřed k Atlantiku, podporovány mohutným přílivem zahraničního kapitálu, okouzleného tím, jak rozhodně se Češi vyslovili pro ekonomickou reformu. Jiné sdělovací prostředky však tak optimistické nejsou a připomínají, že když se rozpadne Československo, považované zatím za ostrůvek stability ve střední Evropě, budou západní investoři v panice prchat jinam, aby o své investice nepřišli.

Další skutečnost, které si světové sdělovací prostředky všimají, je to, že československými volbami definitivně skončila ve východní Evropě éra disidentů a nastupuje doba tvrdých profesionálních politiků. Některé listy připomínají, že prestiž Československa v očích ciziny už poklesla tím, že se do parlamentu nedostal Jiří Dienstbier a pokládají za přinejmenším nerozumnou možnost, že by prezidentem země nebyl zvolen Václav Havel, s nímž, jak poznamenává **Berliner Zeitung**, stojí a padá pověst Československa ve světě. Jugoslávský list **Borba** shrnuje dosavadní vývoj v ČSFR a upozorňuje na rysující se blokádu sdělovacích prostředků a to z obou stran. V této souvislosti připomíná, že také v Jugoslávii se vše začalo blokádu informací a propagandistickou válkou. Autor stati cituje mladého slovenského spisovatele z Vojvodiny, který řekl, že každý mrtvý byl zabit ještě před svou skutečnou smrtí novinovými články a záběry televize. Další bělehradský deník **Politika** otiskuje fotografii z nejménovaného hraničního přechodu mezi ČSFR a Rakouskem, na níž je vidět státní znak Slovenské republiky. Znak, který se objevil na hranicích upozorňuje cestující, že vstupují na území nového státu, Slovenské republiky, uvádí text pod obrázkem. Před rokem byly podobné tabule postaveny na severozápadních

hranicích v té době ještě existující Jugoslávie. Symbolicky znamenaly začátek války, která stále trvá a jejíž hrůzy tehdy nemohl nikdo předvidat.

Německy list *Süddeutsche Zeitung* poukazuje na skutečnost, že slova Vladimira Mečiara o nároku na sebeurčení pro národy, a nikoliv národnosti ilustrují, proč si Maďari, Rusini, Romové či Němci na Slovensku raději přáli zachování republiky. Mečiar je učebnicový populist, kromě důsledného zasazení se o sociální zajištění Slováků vystřídá postupně všechny možné politické názory. Po sametové revoluci vystupoval nejdříve jako horoucí federalista a nakonec jako zavilý separatista.

Frankfurter Rundschau zase zdůrazňuje, že od Mečiara byla v posledních týdnech slyšet vyjádření, která nehovoří právě o nejlepším zacházení se svobodou tisku, maďarskou menšinou nebo vládou v Budapešti. Pokud nebyla jeho jádrná slova jen předvolebními hesly, ale měla by rašit jako sémě autoritářských tendencí, nebude je moci Evropské společenství přehlížet.

Londýnský deník *The Daily Telegraph* napsal, že krize se prohloubila po útoku slovenských nacionalistů na presidenta Havla a většina Čechů v současné době zastává názor, že už mají dost pokusů slovenských nacionalistů strašit veřejnost Čechy a prezidentem Havlem.

Rakouský deník *Die Presse* napsal úvahu podle které si lze snadno představit, pokud Češi a Moravané vytvoří společný stát, že tato republika bude v rychlém tempu pochodovat k tržnímu hospodářství a Evropskému společenství a Slovensko, ustrnulé v nacionalismu a státně socialistické nostalgii, orientované na slovanské sousedy, by bylo izolováno odevšech s výjimkou Rakouska a Maďarska. *Süddeutsche Zeitung* upozorňuje, že Budapešť už pro případ nezávislosti Slovenska zpochybnila trianonskou smlouvou zajišťující jeho jižní hranice. Pak by, zdůrazňuje list, mohlo být ve střední Evropě ještě horko... Také *Frankfurter Allgemeine Zeitung* souhlasí s podobnými obavami a dodává, že chování 600 000 etnických Maďarů, kteří se rozhodně vyslovovali pro zachování republiky, se dá těžko předvidat. Dále vyslovuje obavy z vyhozeného slovenského nacionalismu. *The Wall Street Journal* konstatoval, že před volbami si

mnoho Čechů a Slováků myslelo, že V. Mečiar nemyslí své návrhy na rozbití federace vážně a že se jen snaží z Čechů vyždímat další ústupky.

A jaké jsou ekonomické prognózy ?

Všechny listy se shodují v tom, že dvě republiky to budou mít těžší než jedna a Slovensko těžší než Čechy. Stejně tak málo smyslu by mělo, jako v případě Jugoslávie či bývalého SSSR, kdyby západní politikové postupovali od Prahy do Bratislavy a snažili se přemlouvat k dalšímu soužití. Je možné, že se český stát pod vedením V. Klause v krátké době otřese ze zbytků komunistické minulosti, že západní investice poplynou do Čech a na Moravu ve velkém rozsahu a země se po rychlém pochodu zapojí do Evropy. Lze si též představit, že se Slovensku toto připojení nepodaří, protože Západ nebude mít zájem investovat do země jejíž vedení chce udržovat struktury z komunistické minulosti, shrnuje rakouský list *Die Presse*.

Rozpad Československa bude mít pochopitelně formální důsledky pro tzv. asociační dohodu, kterou Evropské společenství uzavřelo s ČSFR. Zpravodaj ČSTK v Bruselu to řekl zdroj z kruhů komise ES, který si nepřál být jmenován. Asi by se muselo znovu jednat, dodal, ale dohoda o přidružení, která ještě nebyla ratifikovaná, by byla na úrovni ES - ČSFR mrtvá. Stejný postoj vyjádřil i zdroj blízký britskému ministerstvu zahraničí.

Kubánský tisk referuje o volebních úspěších HZDS a vůdce této strany Vladimira Mečiara. List *Trabajadores* zdůrazňuje, že Mečiar a HZDS jsou hlavní silou, která je nyní schopna zabrzdit ekonomické reformy a privatizaci prosazovanou Václavem Klausem a zastavit ekonomickou terapii šoků.

Máte-li zájem o knížku J. Černého
"Za dráty komunismu",
která vypráví o autorově patnáctiletém
pobytu v lágrech Leopoldov, Mirov,
Bory a Valdice,
napište si na adresu :
Jiří Černý
Ul. L. Matury 813
530 12 PARDUBICE - ČSFR
Cena : \$ 7 (l s poštovným)

Konečný počet křesel jednotlivých stran v parlamentech

	SL-FS	SN-FS	ČSR	SNR
ČSSD	10	6	16	-
HZDS	24	33	-	74
SDL	10	33	-	29
KDU-ČSL	7	6	15	-
MLS	5	7	-	14
LSU	7	5	16	-
KDH	6	8	-	18
SPR-RSČ	8	6	14	-
LB	19	15	35	-
SDSS	-	5	-	-
SNS	6	9	-	15
ODS-KDS	48	37	76	-
ODA	-	-	14	-
HDS-SMS	-	-	14	-
CELKEM	150	150	200	150

UPOZORNĚNÍ

Milan Vyhňálek z Tasmánie sponzoruje šest studentů Vysoké školy zemědělské v Brně. Studenti přiletí 6. července do Melbourne. A teď pro ně hledá zaměstnání a ubytování na vhodných farmách. Specializace : mléko, zelenina, ovoce, ovce, brambory, hovězí dobytek, koně. Zaměstnavatel by poskytl ubytování a stravování a platil jakési "kapesné". Jedná se o výpomoc na tři až šest měsíců, po kterých studenti odlétají na Nový Zeland, do Ameriky a do Kanady. Účelem jejich studijního pobytu je získání zkušeností. Pokud můžete některé studenty potřebovat, nebo pokud jim chcete pomoci, spojte se s Milanem Vyhňálkem, který vám rád poskytne bližší informace na adrese : Milan Vyhňálek, P.O. Box 888 Burnie, Tasmania 7320, telefon : (004) 31 2984, fax : (004) 31 6718

V říjnu se konají v Brisbane mezinárodní závody kanoistů. Z Československa přijede 20ti členná výprava a hledá jakékoliv ubytování. Pokud jim můžete zajistit přespání v Sokolské hale, či by se něco dalo zařídit v nějaké škole nebo podobně, ozvěte se, prosím do redakce.

Dvě kapitulace Edwarda Beneše.

(2. část)

Kromě této pouti Beneš jako jediný státník z oné geografické oblasti nepřestával ujišťovat svět - a bohužel zvláště presidenta Roosevelta - že Sovětský Svaz, komunismus a Stalin začínají přijímat demokratické formy. Pomáhal tak Evropě a světu sednout Stalinovi na lep. Přípravoval tak další tragedii sobě i svoji zemi, za všeobecné konsternace Poláků a jiných pozdějších obětních beránků Kominterny.

Pozorovatelé se shodují v tom, že od oné osudné cesty do Moskvy v roce třiadvacátém byl už Beneš ve vleku Stalina a československé klíky komunistů v Moskvě. Neprohlédl jejich odhodlání chopit se jednou doma moci a přes další výstrahy vlastních poradců neprohlédl síť komunistických přísluhovačů, tehdy ještě zakuklených v účinných mimikrech, v čele s velvyslancem v Moskvě Z. Fierlingerem, nekomunistickým náčelníkem páté kolony Moskvy v pozdějším uspořádání Československa.

Po návratu z Moskvy do Londýna se Beneš - podle výpovědi generála Moravce, šéfa výzvědné služby - započal distancovat od pravicových kruhů v londýnském exilu, včetně některých generálů. Některé z nich nakonec úplně isoloval, na příklad ministra Feierabenda, generála Ingra a samotného generála Moravce, které ku konci války zbavil dokonce hodnosti a naznačil jim, že nemohou očekávat prominentní postavení v osvobozeném Československu.

Skončení války a Benešův návrat domů z východu přes Moskvu a Košice byly už zcela ve znamení dominance "lidovědemokratické" symboliky a dialektiky, která dnes dovedla odvrhnout to, co ještě včera bylo dohodnuto jako neměnné. Podle národně-socialistického poslance Oty Hory a podle generála Moravce i jiných zasvědcených exilových osobností, povolil Beneš uvolnit hráze bolševizaci Československa již tehdy když nejen dopustil, aby se komunisté zmocnili ministerstva vnitra, ale schválil i vyřazení z činnosti

nejsilnější československé strany z předválečné doby, agrárníků. Rolníci se tak ocitli bez tradičního vedení. Byly i jiné zásadní ústupky, včetně zpolitizování armády a vytvoření soukromé armády bolševiků, lidových milic a zvláštních bezpečnostních policejních pluků v pohraničí za vedení komunistických důstojníků.

V únorové krizi z roku 1948 byl pak už president Beneš neschopen Gottwaldovi odolávat, a tak došlo k druhé jeho kapitulaci, když pětadvacátého února 1948 na Gottwaldův nátlak konečně akceptoval demisi nekomunistických ministrů. Otevřel tak poslední brány a usnadnil nastolení diktatury proletariátu, kterou komunisté po léta pečlivě a za jeho zády připravovali, tak jako kdysi Francie chystala zradu mnichovskou. Národ tehdy opět upřel zraky k armádě a Hradčanům. Avšak president, ten president, který už deset let předtím nevydal rozkaz k boji proti Hitlerovi, znovu v krisové situaci svým chováním zemi opět doporučil pokorné poddání se násilí a moci usurpátorů.

Fysicky i duševně zlomen, president Beneš několik měsíců po únoru zemřel. Tisíce jeho nejmilnějších přátel, včetně mnoha vojáků československé armády v Británii, skončilo ve věznicích a jiných propadlích a Československo opět zmizelo v temnotách beznaděje - beznaděje horší, protože způsobené i vlastními lidmi.

Benešova dilemata nebyla ovšem záviděníhodná. Snad právě proto, že byl skrupulozním poctivcem a demokratem. V roce 1938 spočinulo na jeho bedrech rozhodnutí, zdali přes úplnou izolaci země má dopustit rozpoutání války ve Střední Evropě. V roce 1948 stál tvář v tvář občanské válce. V obou případech stálo Československo osamoceno. Beneš v obou případech volil kapitulace a ponižení.

Bylo by zajímavé zjistit názory veřejného mínění o těchto dvou meznících naší historie. Není vyloučeno, že by ukázaly rozpolčení v případě mnichovské kapitulace. Vždyť československá města byla ušetřena zbytečného zničení a Prahu nepotkal osud Varšavy. I v otázce bolševického převzetí moci z února 1948 by asi panovalo rozrůznění, vždyť jsme byli odepáni už

v Teheránu a pak na Jaltě, proč tedy odporovat nevyhnutelnému. Ze železného kruhu kolem Československa nebylo úniku, proč bojovat? Proč vyvolat občanskou válku?

Nicméně jsou obě kapitulace poctivány na mnoha stranách jako zrazení národní cti. Jako důležité faktory k další deformaci českého charakteru. Budou Češi kdy schopni vůbec se vymanit z komplexu kapitulantství a poddanosti? Však jsme od dob husitských nevedli na svém území ani jedinou bitvu kromě Bílé Hory, a tam došlo k potupné porážce. Začínáme být známi jako notoričtí kapitulanti. Či spíše "vyžirkové".

Řekl-li president Beneš nad rakvi presidenta Masaryka v roce 1937 "Presidente Osvoboditeli, Tvému odkazu věrní zůstaneme, a potom během několika let dopustil dvěma kapitulacím, je třeba se také ptát, co on pokládal za Masarykův odkaz, a zdali v něj zahrnoval i schopnost, ba nutnost, bránit se v případě napadení. Schopnost uzavírat nebezpečné kompromisy nebyla na prvním místě Masarykova slovníku.

Tim, že Beneš v únoru 1948 okamžitě, třeba beze slova, neabdikoval, svým chováním vlastně svedl národ do čtyřicetiletého područí. Zmátl orientaci národa a jaksi posvětil nyní již oblíbenou relativizaci hodnot - jakoby říkal, všechno plyne, i čest i důstojnost. Způsobil také, že příští generace si nepřestanou klást otázky zde vyslovené.

Lze hovořit i o třetí české kapitulaci tohoto století, které se Beneš už nezúčastnil. Mohl být ovšem jejím duchovním otcem, byť fysicky nepřítomen. Za povízných jednání v Moskvě v srpnu 1968 jediný Krieger nalezl dost odvahy nepodat se Moskvě a nepodepsat sankci sovětského obsazení Československa. I Dubček nakonec Moskva chytila do sítě dialektiky - a naši úlevou je snad jenom okolnost, že zde nelze hovořit jen o kapitulaci české.

(pokračování)
B.Š.



Úvaha o emigrantech, neemigrantech a štěstí.

Každý mohl "za kopečky".

Náš exil - generace pouťovníků, posrpnová plus ti, co se troušili v mezidobí - se rozrostl do velikosti obyvatelstva města Brna, k němuž případně přidejme i některý z přilehlých okresů. Poté, co ze země odešlo jedno až dvě procenta národa, tedy každý stý až padesátý občan, v zemi nezbylo mnoho těch, kteří by venku neměli alespoň jednoho příbuzného či kamaráda. A ti se teď troušili zpět k onomu okukování a znovu seznamování. Reakce se ovšem liší. Někteří slzi nad krásou, ti početnější slzi nad spouští, úpadkem nejen fyzickým, problematickou hygienou nejen těla. Zarazí nás, přes nos praští neochota, hulvátství v mezilidských vztazích. Neochota až neschopnost se rozhodovat, brát na sebe břemena svobody. K tomu pak převážně nespolehlivost až nesolidnost, jakoby slib, dání slova stvrzeného stiskem ruky, mělo vázat jen směšné naivky.

V pražské televizi, na otázku, cože pokládám za největší československý handicap, jsem odpověděl: "že úplné absurdnosti vám absurdní vůbec nepřipadají." Tím jsem nemyslel patetický stav služeb - telefonní sítě či bankovníctví, mizernější než v bídných končinách Afriky, ale třeba nesmyslnou praxi, zakazující vstup do obchodu bez košíku. Košík i při nákupu knih v knihkupectví Melantrich v Praze Na příkopě a ovce mlčky čekají a ani nedutají.

Jakým pak metrem nás měří domorodci? Jak asi oslnila krajanka z Toronta, která vysvětlila Zdeně Škvorecké, že už nekupuje exilovou literaturu - protože si šetří na nové zuby, které potřebuje, aby se mohla blýskat v rodné vlasti. Přijíždějí vejtahové v pronajatých mercedesech rozdávát tretky. Oslňovat po hospodách. "My vás teď pořádně kritizujeme, hele napiš něco kritického na naši adresu," poňoukl jsem bratrance.

Dotyčný, ač literát a penzista, kte-

rý má plno času, odmítl. "Nenapišu, protože vám závidím," vyvětlil. Lichotivé a sympatické, poněvadž v tom nebyla ta závist typicky česká - morbus Bohemicus - závist úspěchu, umocněná sebestitostí nad vlastní mizérií. S výsledným pak ortelem tak dobře nám tu známým? My jsme trpěli, taky kvůli vám, abyste věděli, zatím co vy jste si užívali, z kteréžto nespravedlnosti osudu vyplývá naše morální odpovědnost se vykupovat dodáváním požadovaného zboží, kapitalistického pozlátka.

Zdále nejlepší úvahu jakou jsem na toto téma četl, napsala socioložka Jiřina Šiklová (Květy 17-1991). "Z obou stran jsou slyšet slova zklamání a já si občas myslím, že lidé u nás jsou morálně zdevastováni, ani více než Severočeský uhelný revír. Exulanti - podobně jako disidenti - jsou pro nás němou výčitkou, jsou odlišní, viditelní, neztrácejí se v šedém zástupu. I proto je na ně vidět, i proto se na ně útočí. Vývoj událostí jim dal za pravdu. Dostali morální satisfakci v dějinách a na to se také špatně zapomíná. Představitelé "strany a vlády" za nás rozhodovali a činili nás nejen na sobě závislémi, ale i nedospělými a bezmocnými, to je úrodná půda pro závist. Ti, co se odvážili neposlechnout, se dnes vracejí jako úspěšní zkušení, relativně bohatí, umějí jazyky, mají v zahraničí kontakty, disponují zkušenostmi ze světa, do něhož my teprve chceme vstoupit. Odešli, zmizeli, ale dnes vidíme, že nás vlastně předběhli. Jsou pro nás konkurencí a zase nás předbíhají. To se v rovnostářské společnosti neodpouští. Nepřimo v nás vyvolávají pocity vlastní nedostatečnosti...."

"Každý nemohl utíct" vmeteno mi bylo.

"Pravda", souhlasil jsem "však nikde by patnáct miliónů běženců nevzali. Někdo ale utéct mohl - a též utekl, a ty jsi mohl být mezi nimi a teď by ses nemusel litovat".

Jedna ze sestřenic se do mně pustila jinak. "Ty holt jsi měl štěstí!" zdůraznila.

Ano, rovněž pravda. Nepřešel mě vlak, nepadlo se mnou letadlo. Jenže bylo mým štěstím, že jsem se zprvu živil číšnictvím jež jsem srdečně nenáviděl? Bylo štěstím, že jsem musel napsat sedmdesát tisíc stran k poslední doktorské zkoušce? Moravák Merta měl štěstí, že

v Montreалу v den, kdy olejářská firma naplánovala interview pro zájemce o práci na podmořských vrtech. zrovna řádila obrovská sněhová vánice, že skoro nikdo se nedostavil a tak dostavivšího se Mertu ze suchozemského Československa rádi vzali. Lze ale nazvat štěstím jeho následnou obrovskou kariéru, když to dotáhl na držitele světového rekordu v potápění a dnes je vysokým úředníkem kanadské vlády, který objíždí k inspekci mrtvé věže a navíc má k dispozici ponorku?

Nemohu si pomoci, z takto prezentované fortuny mi číší alibismus, kamufláž, pokus vymlouvat se na okolnosti, svádět odpovědnost za vlastní činy (či jejich nedostatek, tedy nečiny) na jakési neosobní vlivy, síly, na cokoliv - přece obezlička, naše stará známá.

Však existuje, přetrvává svobodná vůle se rozhodovat i v krušných podmínkách. V nesvobodě se toho ovšem může mýt, než na svobodě - však proto je to nesvoboda. Jenomže i v mizérii zbývá příležitost - i když ne nutně vůle - nestát za katem, nebyt estébákem, nevstoupit do strany.

Dotyčná sestřenic se mnou přerušila styky.

Významný sociolog Ralf Dahrendorf předvidá budoucí vyvin v zemích bývalého tábora míru takto:

Šest měsíců je třeba ke změně systému politického, šest let ke změně ekonomiky a šest desetiletí ke změně mentality společnosti.

Snad je přílišný pesimista, optimisticky pravím, ale co já vim, měl jsem zkrátka štěstí.

"Karlovarské noviny" Ota Ulč

"THE SEWING MACHINE MAN"

opravy a prodej nových i starších
šicích strojů a "overlockers",
domácích i průmyslových

Naše firma poskytuje servis pro
západní Sydney od Parramatty po
Mount Victoria v Blue Mountains

JIRÍ ŠVEHLA

23 Bunbinla Ave
Mount Riverview 2774
tel: 047 39 1479

JAN ÁMOS KOMENSKÝ 1592 - 1992

Nejen Učitelem národů, ale také Učitelem učitelů bývá nazýván jeden z největších mužů evropské kultury, vědec, spisovatel, pedagog, reformátor, humanista a velký myslitel. Jan Ámos Komenský. (28.března 1592)

V letošním roce uplynulo 400 let od jeho narození a UNESCO zařadilo toto jubileum mezi světová kulturní výročí a rok 1992 byl vyhlášen " Rokem Komenského".

Jeho nejvýznamnějším dílem je "Labyrint světa a ráj srdce". Je to vlastně alegorická vize ideálního světa. Touto prací se Komenský zařadil mezi světové myslitele a filozofy jako byl Sir Thomas Moore nebo Campanella.

Významné dílo zrálo řadu let a bylo dokončeno v roce 1623. V této době se dochovaly tři verze. První, z roku 1623 byla věnována Karlu Žerotinovi staršímu, druhá byla publikována v roce 1631 v Meissonu a třetí vznikla v roce 1663 v Amsterdamu.

Komenský se snažil v tomto díle najít odpověď na základní filosofické a theologické otázky o smyslu lidského života., které byly v jeho době ústředním tématem filosofických traktátů a debat.

"Labyrint" můžeme rozdělit do dvou částí.. Obě spojuje ústřední postava Pilgrina, který, mimoto, žemá některé autobiografické prvky, reprezentuje universální lidskou bytost, se všemi lidskými vlastnostmi, slabostmi a pochybnostmi.. Je to člověk, hledající své místo ve světě, kde by se cítil šťasten.

Základní poslání Komenského díla zůstává nedotčeno staletími. "Snaha o zlepšení světa musí být založena na pravdivém poznání sebe sama a na hlubokém mezilidském porozumění".

Jsme rádi, že ani v Austrálii nezůstalo dílo našeho velikána bez odezvy. Australské oslavy tohoto výročí budou součástí 25. výroční konference "Australské společnosti pro historii, filosofii a vědu," která se koná na New South Wales University.

Večer věnovaný Janu Ámosu Komenskému
se uskuteční

11.července 92 v 7.30 v The Hall of New College

Záštitu nad touto událostí převzal spolu s Australskou společností pro historii, filosofii a vědy, také Generální konsul ČSFR v Sydney a Společnost pro vědy a umění v Sydney.



Na zahájení promluví její Exelence, velvyslankyně ČSFR v Austrálii dr. J. Davidová-Moserová. Přednášku o významu Komenského přednese významný bohemista dr. Alfred French, emeritní profesor University v Adelaide a závěr večera bude tvořit dokumentární film o životě a díle Jana Ámose Komenského.

Na tento večer srdečně zveme všechny čtenáře, kteří mají zájem o historii a dějiny našeho národa. V poslední době není mnoho příležitostí, kdybychom mohli být hrdí na svůj národ. Tohle je jedna z těch, na které skutečně pyšní být můžeme.

Celá konference Australské společnosti bude pokračovat několika dalšími zajímavými přednáškami až do 15.7. Máte-li zájem se těchto setkání zúčastnit, informujte se na čísle: (02) 697 2360 -2356, nebo použijte fax: : (02) 313 7984. Adresa :

**The University of New South Wales
at The Hall of New College**

(je to roh Anzac Parade a Barker Street. Vchod je z Anzac Parade.)

DO YOU HAVE BROKEN GLASS ?

call
VITA KOZAK

Repair Crystal
Glass
Exp. from Bohemia
since 1966



Tel: 02-529 4967 - 14 Horbury St. SANS SOUCI 2219

SLOVO K HISTORII

V současné povolební době jsme opět svědky vývoje, jež bude možná později považována za "dějnotvorný" a při pohledu zpět se bude možná jevit srozumitelnější než teď.

Někdo již dříve řekl: "Abychom rozuměli naší přítomnosti, musíme nejdříve znát svoji minulost". Důležitost národní minulosti si již dávno uvědomovali ti, kteří stáli u zrození národnostních hnutí. Tomu jsme svědky i dnes, kdy (jakkoliv opožděně) se něco podobného děje na Slovensku. I když připustíme, že známe své dějiny, co víme o slovenských dějinách?

Při čtení, zvláště v několika posledních letech, o "najkulturnejšom a najstaršom národe v Europe", s "pätnáctisetročnú tradiciou", "ktorý sa zapísal do európskeho geopolitického priestoru už pred viac ako tisíc rokmi" se čtenář jen lehce usmívá, stejně jako při čtení o "králi Svätoplukovi" a jeho Veľkomoravské říši slovenského národa. Když pak čte o "slovenskom králi Sámovi", sídlícím v Bratislavě, porážejícím Franky v bitvě u Děvina (Vogatisburgu), se lehky usměv změni v křeč neuvěřitelnosti.

Leč, není tomu více než jedno století, kdy Masaryk stále ještě bojoval boj proti, tehdy předpokládané věrohodnosti "Rukopisů", boj za který byl napadán národovci-prsobijci, coby nepřítel svého národa. Národa, jemuž, jak někteří buditelé věřili, je nutno pomoci "příklašlováním" dějin, navzdory jejich skutečnému bohatství. Národa, jehož státotvornost sahala do ranného středověku. Co potom je možné vytykat národu jehož jméno, zrovna tak jako jméno jeho území (Slovensko, donedávna ještě Horní Uhry a pro mnohé Maďary stále ještě Horná zem) jsou pojmy teprve novodobé.

Zdá se, že národní buditelství a nezaujaté pojetí dějin si do noty navzájem přilíže nehrají. Již takový Kosmas (1045-1125), kterému v jeho době šlo více o tu

státotvornost, nám říká, například v pověsti o Divčím valce, mnohem více o své vzdělanosti a znalosti antických předloh, než o dějinné skutečnosti nějaké Sárky a Ctirada, jejichž jména se v jeho kronice ani nevyskytují. Ta se objevují v kronice "velkého pábitele a sedmilháře" Václava Hájka z Libočan (cca 1500-53), která byla od svého prvního vydání v roce 1541, skutečným "bestsellerem" v moderním slova smyslu. Z této kroniky nakonec čerpal i Alois Jirásek (1851-1930), na jehož obranu je třeba zdůraznit, že nebyl dějepisec, ale spisovatel, který v pověstech viděl "báje Čechů, nikoliv pravdu o Češích

To ale nezabránilo tomu, aby v obecném českém povědomí nezapustil právě Jiráskův výklad dějin pevné kořeny.

Současný slovenský spisovatel Milan Ferko, čerpající pro své knihy především z období Velké Moravy, je vlastně takovým "Jiráskem", když o své poslední knize (v roce 1991) "Staré povesti slovenské" doslova říká:

"Aj v názve som bol poplatný potrebám nášho národa, treba tak či tak dohnat v našej spisbe to, čo sme zmeškali, čo sme nestihli".

Priznal tak, snad aniž by chtěl, že je vlastně "sto let za Jiráskem". A zrovna tak, jako naši vlastenečtí učenci obrozenecké doby hájili tehdy i fantasu Hájka, přesto že již Gelasius Dobner (1719-90), otec našeho odborného dějepisectví, jej již před tím zcela odhalil, tak i dnes mnozí vzdělání Slováci lpějí na jakémkoliv výkladu své minulosti, který by byl schopný je zbavit jejich "pocitu malosti" (Ferkův výraz).

I když se dá očekávat, že za dalších sto let slovenský výklad dějin bude mnohem střízlivější, jak je to vlastně s našim obecným chápáním dějin, tak říkáme "sto let za Jiráskem"?

Ještě za první republiky zápasil Masaryk s Pekařem o výklad našich dějin. I když už teď je Pekařův výklad zaváděn do škol, naše pokolení, včetně části žijící trvale mimo svoji vlast, je stále ještě ve světě Palackého a Jiráska. Ti mladší ve světě Nejedlého. Pro ně obzvláště Karel IV. měl být slabošský král "pánbičkář", Husité-první komunisté a Bílá hora začátek "doby temna".

Ve skutečnosti ale Karlova gotika (jen její část přetrvala husitství), Český barok (z doby temna), jakož i Česká moderná (cca 1907-27), tedy její polovina

stále ještě pod "jhem" starého mocnářství jsou těmi třemi obdobími, kdy české stavební umění dosáhlo vskutku evropského významu. A můžeme pokračovat. Například, na které straně stálo více Čechů na Bílé hoře, na straně stavů, či císařských? O těch Moravanech, kteří měli padnout do "posledního muže" u zdi letohrádku hvězda ani nemluvě. Nejen, že nebylo nikdy nalezeno v těchto místech žádné pohřebiště, ale také jména velitelů těchto dvou moravských pluku se objevují, ještě po několika letech na výplatní listině císařských. A ještě něco k Bílé Hoře. Pravděpodobně, kdyby "Češi" nebyli tehdy poraženi, tak nejenom, že bychom nyní byli všichni Luteráni (ne Utrakvistí, či Čeští bratři), ale také toto pojednání by bylo asi teď psáno německy.

Neškodi také zdůraznit, že za doby Jiráskova "Temna" české písemnictví dále kvetlo, kdežto germanizace byla započata až "osvíceneckým" císařem Josefem II.

Již za časů "strany a vlády" mnozí čeští dějepisci začali odstraňovat ty "Nejedlé" nánosy, jež zakrývaly skutečnosti našich dějin. Pravdou je, že to museli dělat velice obezřetně a omezovat se zpravidla na doby dávno minulé. Přesto svoji práci pronikli někdy až k té nejširší veřejnosti. Jako tomu bylo například s "Toulkami českou minulostí", nejprve vycházejícími na pokračování v "Mladém světě", či se sešitovým vydáním knižky "Slovo k historii", které vydává od roku 1985 nakladatelství Melantrich v Praze.

Opravy karoserie, nový lak, vnější i vnitřní úpravy, odstranění rezu, všechny modely a druhy aut,

NEW AGAIN

PTY. LTD.

BODY REPAIRS



7 B PERAK ST. MONA VALE
tel. : 99 2595

Z tajů krás české řeči

V mučírňách české gramatiky se těšívají oblíbě předpony i předložky "s" a "z". Český lze tedy zlíbat a neslíbat. Cudem vytýčené meze však nedovolují hlubší jazykový rozbor. Zbystřujete, české dámy, sluch? Zpřívětivěší, dala se jim, zpustlíkem, zlíbat dle jeho libovůle. Nelíbě však nesla slibání rtěnky. Úkolu se tedy zhostil nedobře.

Zatímco zpustlíky hostí i mluva Angličanů, sloveso "zprívětivět" patří jenom líbosti paní a dívek českých, paní, majíce k zpřívětivění přirozenou náklonnost, držívají prsty na samé spoušti, vyjádřeno naprosto obrazně, z líbosti své a často s její líbostí, k líbosti obou.

Novotvar "spustlík", od spustění či spouštění by již již přesahoval ony výše zmíněné meze. Zpustlíci se však vyskytují a nejsou nutně v neoblíbě být pocházejí z kmene zpustošování. Spustíte-li tedy, češti pánové, ocitáte se v nebezpečí. Spustíte-li, nezpustněte, pošeptala mu ještě - to by se dalo říci i bez fonologického rozlišení. Psaná forma je náročnější.

S povrchu lze srývat nános, zahrady zrýváme. Smrsko se mu sako a chtěl se proto zmrskat. Snažil se jen smotat ji klubko, ale ona mu zmotala hlavu. Slezli se ke zlézání hor křížem krážem. Toto vše naše česká výslovnost ještě jakžtakž rozliší, byť Moravané v těchto polohách již pokulhávají.

Ale což schlastat láhev slivovice a tím se zchlastat? Strhnout plot a tím se ztrhnout? Krečti se sužoval neustálým zužováním. Ztahal se stahováním kluků s plotu. Sběhli se lidé a ten sběh nechtěl zběha pak vydat. A tak dále.

Malá hádanečka: nepojí se předložka "s" s pádem sedmým? S prominutím, s vervou, s nadějí. Jen s tím sedmým? Co třeba když s poličky spadne soňička? S čeho spadla? Se stolu se sklízí a s hlavy padá vlas - a to všechno jsou výrazné druhé pády.

To, že "s" se pojí i s pádem čtvrtým, to že už nevěříte? Slyšte tedy: Jste s to to chápat. Kdo s koho? A také "s pytel mouky", "s věřtel" - asi pytel, asi věřtel. Čtvrtý pád jako Brno.

A úplně na zakončenou - alternativní první osoba jednotného čísla od

SKOTI Z RIVERINY

Henry Lawson

Tvrdí jsou Skoti z Riveriny a největší jim ze všech vin je opustiti domov. Jednou, když o žních odešel jim syn, starý Skot bez vědomí matky dopisy spálil, které syn jim psal spálil a jeho jméno navždy z rodinné Bible vymazal.

Tak přešla léta. Jméno syna zůstávalo stále jako taj, nikdo je nesměl vyslovit na staré farmě v Gundagai. Tvrdí jsou Skoti z Riveriny! Otci se v tváři nehnul sval, když za války jim přišla zpráva, že syn na vojnu rukoval.

Syn ještě přijel dáti S Bohem, lid v městě se s ním rozloučil, matka ho celovala, - otec se k němu zády otočil. Když dcerky prosily ho o smír, tu výhrudně jen ruku zved, Tvrdí jsou Skoti z Riveriny a je jim těžko rozumět.

Hoch padne ve flanderském blátě tou smrtí nejvznešenější, a usazenou matku dcerky v Gundagai samy konejší. Když všechny na něj vzpomínají v modlitbách v kapli dojemně, starý Skot mlčky zaorává svou bolest pluhem do země.

Petrolejová lampa v domě jen slabě svítila, když starý Skot za stolem umřel, zatím, co žena vařila a jeho hlava s proudem vlasů, jako ze stříbra utkaným se prostřela nad stránkou Bible -

- se jménem znova vepsaným.

Přeložil Karel Šindelář



"býti s to" ? Seč jsem ! Jsem s to utikat. A utikám seč jsem. Než však tak uteku či uteču, ještě pro ty čekající dámy onen triumf české orthografie. To zlibání nutno chápat ve smyslu "oblíbení", slibaní je (obvykle, a všemi cudnými) spojováno jen s těmi lacinějšími sortimenty rtěnek, a ty v oblíbě nebyvají. **Obliba a oblíbení, i obliba oblíbení a oblíbení** jsou spolu nesouvisející a v mučírňách se nevyskytující české libůstky.

ZAJÍMAVOSTI

Moudrost přírody Geopatogenní zóny ovlivňují naš život ? ?

V poslední době se hodně hovoří o alternativní medicíně - tedy o různých druzích přírodní léčby, jako je homeopatie, fytotherapie, bioterapie a podobně.

Čiňané například už před 5 tisíci lety věděli, že existují místa, kde není radno se zdržovat. Říkali jim "dračí žily", tam kde byly se neměli stavět lidská obydlí. Také naši předkové si po mnohé generace odevzdávali zkušenost, že v novém domě má nejdříve přespat pes a tam, kde se uloží ke spánku on, je třeba dát postel. Pes totiž vycítí geonornální zóny. Při jednom vědeckém průzkumu se zjistilo, že až tři čtvrtiny lidí, spalo v geopatogenních zónách. Ráno vstávali polámaní, unavení, děti byly neurotické a v noci utíkaly z postele.

Položme si otázku: "Co to vlastně jsou geonornální zóny a kde se nejčastěji vyskytují ?" Odborník nám řekne, že se jedná o fyzikální projevy, které se objevují v oblasti poruch magnetizmu, radioaktivity jiných fyzikálních fenoménů. Objevují se tam, kde jsou tektonické a geologické anomálie - zlomy, poklesy, zvlnění, přesuny v zemské kůře, styky hornin a radioaktivní lokality, tam kde jsou podzemní vody či toky. Čím je vodní lokalita hlubší, tím má větší intenzitu. Mezi geopatogenní zóny počítáme i silné zdroje elektromagnetického záření, například televizní vysílače transformátory. Ty rovněž zvyšují negativní účinky deformovaného elektromagnetického pole. Mimo to existují

ještě magnetické anomálie, které jsou ve formě jakési sítky, orientované hlavně směrem z jihozápadu na severovýchod a nebo ze severozápadu na jihovýchod. Ty pak, odborně řečeno, zkracují vlnovou délku energetického vyzařování člověka, zvyšují tedy energetickou spotřebu a působí rušivě na energeticko-informační systém.

Už koncem minulého století si lékaři všimli, že v jejich okolí jsou místa, kde jsou lidé častěji nemocní. Dokonce se v generačních bytech vyskytovaly ve stejných místech i stejné nemoci. A tak přišli na geopatogenní zóny. Ty oslabují tu část organismu, na kterou působí. Snižují adaptabilitu, zvyšují dispozice k onemocnění a zesilují škodlivé působení jiných vnějších vlivů. Například zvýrazňují skryté vrozené vady, zvyšují nepříznivý vliv stresu apod. Výzkumy ukázaly, že zdravotní potíže se vyskytly především na orgánech, které byly účinkům těchto negativních zón dlouhodobě vystaveny. Člověk pod vlivem těchto zón velmi rychle ztrácí koncentraci, těžko se soustřeďuje, je netrpělivý, neklidný, objevuje se zvýšená nervozita, deprese. V noci špatně spí, má divoké sny, typická je stálá únava, ale i pocit chladna, hlavně v nohách. Vzácné nejsou ani bolesti zad, ztuhlá šíje, brnění a bolesti v kloubech, otoky nohou. Je zajímavé, že může dojít i k poškození dítěte v době těhotenství, pokud matka dlouhodobě v této zóně spí. U velkého počtu pacientek, které byly neplodné nebo měly samovolné potraty, nebo se jim narodily postižené děti, se zjistilo, že jejich postele se nacházely na několikanásobném křížení negativních zón. Jestliže se přemístí postel dochází už za velmi krátkou dobu k viditelnému zmiřnění zdravotních potíží a v mnoha případech i k postupnému uzdravování.

Pokud negativní zóna působí na člověka 2 až 5 let, dostaví se zpravidla problémy, které však jsou obvykle přičítány úplně jiným příčinám. Dokonce existuje velmi podrobný výzkum, který naznačuje, že může existovat prokazatelná závislost mezi rakovinným onemocněním a geopatogenními zónami.

Okresní onkolog v Olomouci dr. Oldřich Jurýšek statisticky podchytil více než 33 000 úmrtí na nádorová onemocnění za posledních 106 let, která byla podmíněna jednou místní lokalitou v

Olomouci.

Zajímavé je, že i některá zvířata na tyto zóny reagují. Už jsme si řekli, že pes je intuitivně vycítí a vyhýbá se jim. Zatímco kočka nevádí. Také krávy reagují negativně, pokud stojí kravín nad touto zónou, snižuje se dojivost a dochází k jalovosti. Zajímavé je, že i stromy nejsou ušetřeny negativním vlivům. Obvykle se snaží vyhnout větvemi místům s geopatogenní zónou. Pokud nemohou, mají často na kmenech popraskané nádory, někdy až velikosti lidské hlavy.

Dokonce i neživé předměty, jako jsou ledničky, pračky a další elektrické přístroje mohou mít větší poruchovost, stojí-li v geopatogenní zóně.

Na tyhle všechny zprávy a zjištění začínají ve světě reagovat i architekti a stavbaři. Například už v roce 1981 vypracovali pracovníci Psychoenergetické laboratoře podkladový plán terénu nemocnice pro architekty a projektanty. Ti pak na místa s negativními zónami umístili chodby, sklady a jiné technické prostory. Zaměřili se na to, aby operační sály a lůžková část byly co nejméně zasaženy. Musíme si však počkat, jak bude nemocnice pracovat a jaké bude mít výsledky.

Co dodat na závěr? "Je velmi mnoho způsobů, jak poznávat svět. Slepce ho vnímá jinak než vidící a přitom se nedá říci, že jeho pohled je falešný."

A to je vlastně základ jevů jako je telepatie, biokineze, proutkařství a bioterapie. Odborníci z Slovenské společnosti pro psychotroniku a komplementární vědy, tvrdí, že psychotronické schopnosti jsou přirozené vlastnosti, které má řada lidí. Zatím se objevují důkazy, které jejich tvrzení podporují, stejně jako důkazy, které je vyvracejí. Budeme si asi ještě chvíli muset počkat, než budeme stoprocentně přesvědčeni o tom, kdo má vlastně pravdu.

(zkráceno podle zahraničních materiálů)



Jak Australané okradli chudé Čechy

Na tomto místě jsme měli původně hovořit o kultuře, ale po několika telefonátech jsem se rozhodla psát o něčem, na co bych nejrady zapoměla. Jak jste asi slyšeli v rozhlasu paní Bohdalová a pan Zmožek si stěžovali na to, jak hrozně tady někdo vydělal a jak je tady v Austrálii lidé okradli. Je tedy na místě, abych řekla, že tím kdo je "okradl" a "ošidil" jsem byla já a přátelé v Melbourne.

Ale začneme od začátku a pravdivě. Oba přijeli na mé pozvání, s tím, že dostali stejný kontrakt jako pan Suchy, Šimek s Krampolem a ostatní. Ti byli výletem do Austrálie nadšení, s pořadatelem spokojeni a všichni se budou rádi vracet. My jsme platili všechny výlohy včetně letenek, ubytování, stravování, pojištění a podobně. V začátku to byl jenom náš risk, protože kdyby si pan Zmožek třeba zlomil nohu, či něco podobného tak je \$ 5000 které jsme do toho investovali ztraceno. Po jejich příjezdu jim bylo zařizováno kopírování videokazet a audiokazet, za ceny v Austrálii nevídané. Protože nikdo z nich nemluví anglicky, prakticky po celou dobu pobytu s nimi někdo musel být. Po prvním představení v Adelaide však pan Zmožek oznámil, že je nespokojen s honorářem, a ještě nedostane 50% ze zisku, tak příště nevystoupí. Tedy očividné vydírání. Pak se situace trochu uklidnila, protože jsem doufala, že vzhledem k mému více než 27 let trvajícím přátelství s paní Bohdalovou se nějak domluvíme. Po jejich příletu do Sydney jsem jim nabídla ubytování v prvotřídním hotelu Gazebo, které odmítli a tak Jiřina bydlela u nás. Hned na začátku jsem jim slíbila perfektní vyučování, protože celá akce byla v Sydney pořádána přes Haber Pilot Company a musí se platit tax. Po skončení představení dostali oba vyučování s tím, že vzhledem k riziku, které jsme na sebe brali je od nás víc než fér vyplatit slíbený honorář plus 25% ze zisku, což jsme udělali. Každý tedy dostal v Sydney \$ 294.50 za každé vystoupení. Jiřina na letišti přiznala, že v rádiu použila omylem sumu nižší. Pan Zmožek se ale velice rozčílil a chtěl, abychom mu vyplatili i 50% z předpokládaného zisku z Melbourne a Adelaide, protože tamnější pořadatel se držel pouze smlouvy a vyplatil jim jen smlouvenou část. Takže pan Zmožek ode mne žádal \$2,700. Jen pro informaci paní Bohdalová si odvážela z Austrálie \$ 5,050 a pak Zmožek kolem \$2,260, což za čtyři představení, která tady odehráli není tak málo. Téměř \$300 za vystoupení se rovná dnes 8 500 Kčs a to myslím, že by doma nikdy nedostali. Víím, že řada Čechů v Austrálii se cítí pohoršena, že vůbec hovoří o nějakém kontraktu, tady přece bylo zvykem zvat hosty z Československa, všechno dělat zadarmo, jen abychom jim

pomohli. Jenže je třeba si uvědomit, že situace v ČSFR se změnila a my je musíme brát jako jiné obchodní partnery v Austrálii. Nikdo z nás není milionář, aby si mohl dovolit strávit tři neděle bez práce a bez výdělku a s rizikem, že se akce nepodaří. Nebo si snad myslíte, že pan Zmožek si své milióny vydělal tím, že každému zpěvákovi bez ohledu na své výdaje, dal 50% ze zisku?

Co říci závěrem? Bylo mi z toho všeho fyzicky nevolno a ještě dodnes jsem se nesmířila s tím, že může dvacet sedm let trvající přátelství končit takovýmhle způsobem. Škoda!

Jana Háberová

COUNTRY CLUB

pořádá :

5. 7. v neděli

Vepřové hody

K tanci a poslechu hraje

Klubovní kapela

Začátek ve 2 hod

11. 7. v sobotu

Taneční zábava

Hraje Eukalyptus Vojty Ciny

Začátek ve 20 hod.

Vstupné : \$ 6.- a \$ 4.-

19. 7. v neděli

Loutkové představení

Začátek ve 2 hod.

Děti do 12 let vstup zdarma

Ostatní : \$ 4.-

Vedení klubu zve všechny krajany a zároveň připomíná členské příspěvky Country Clubu,

kteří činí \$ 15- pro muže

\$ 10.- pro ženy a pensisty.

POZVÁNKA DO KINA :

" Maria "



Se jménem Maria se pojí řada souvislostí, počínaje Nejsvětější matkou přes Ave Maria až k Bernsteinově slavné

melodií ve West Side Story. V našem případě se jedná o matku Barbary Chobocké, která jí vzdala poctu dokumentárním filmem "Maria" a získala ze něj na nedávném 39. Sydneyjském filmovém festivalu dvě hlavní ceny. Jednak Dendy Award v kategorii australských krátkých filmů a dále EAC Award, který uděluje Ethnic Affairs Commission of NSW

Těch pár šťastných diváků, kteří mohli shlédnout festivalovou premiéru, bylo obdarováno velkým zážitkem, na který jsou slova málo. Film je vizuální umění a není snadné je převádět do slov. Ve filmu Barbary Chobocké však šlo o obojí, a v tom právě spočívá jeho účinek, jeho originalita, jeho přesvědčivost založená na síle obrazu a na síle slova, a možno říci i jeho úspěch. Jedná se o životní osud Marie Chobocké, k němuž napsala scénář její dcera. Dokument vychází z matčiny korespondence s rodinou a přáteli v Československu v dobách temna a z amatérských 8mm filmů posílaných otcem domů. K obojímu měla ovšem Barbara přístup až po listopadové revoluci v roce 1989, která ji umožnila jako mnohým z nás setkání s rodinou a přáteli po dlouhé řadě let v exilu. Rozhovory se strýčky a tetami v Československu, rozhovory s českými i australskými přáteli rodičů, archivní filmový materiál a vlastní spojovací průvodní slovo, to jsou stavební kameny, ze kterých vznikl umělecký filmový dokument.

Řečeno symbolicky a pomocí českého křišťálu : víme, co je a jak zní křišťalová sklenka, jak září křišťalový lustr, jak vypadá křišťalová těžítka nebo křišťalová věštecká koule, v případě Barbary Chobocké se jedná o křišťalový pohled. Na co? To vám povi film, který byl sponzorován ABC a který bude podle předběžné informace v srpnu na programu TV Channel ABN 2. Prosim, za čtenáře o včasnou informaci v krajan-ských médiích.

Jan Jirásek

První informaci už můžeme poskytnout.

Film "Maria" bude promítat Walker Cinema na North Sydney

17. 7. 1992 v 19 hod

A stojí rozhodně za shlédnutí.

Je snad v Dánsku něco méně shnilějšího ?

Jan Plavec

Přijela konečně i k nám. Nová (ač starší), čerstvě vylustrovaná, s dobrým profilem. Spolitikou a diplomacií neměla nikdy nic společného - byla doktorkou. Ideální to kvalifikace na velvyslankyni do Austrálie (jedovatí plazy!). Vybrala si ji, jak sama v představovacím projevu přiznala, před nabízenou Skandinávií pro teplé klima a velkorysou povahu Australanů. Je zde také víc Čechoslováků než ve Skandinávii.

Máme s ní hezký potlach v migrantském centru v Hobartu. Občerstvení, jako vždy vzorné, sám dodávám trochu kultury - hudbu. Vím, že má ráda Ježkárný-hraji David a Goliáš - "... lidi na lidi jsou jako saně, člověk na člověka jako kat, podívejte se na ně a musíte naříkat". Snad jí to připomene předválečná léta naší republiky. Současné hašteření a chamtivost v Československu není nic nového v našich dějinách, buďme k nim tolerantní a blahosklonní - my si to můžeme dovolit. "... obr do pidimužika mydli..." sedím na židli a na půl ucha naslouchám lidem u "slyšení", které vyslankyně pro našince drží. Pan Sichr se ptá: "Jak na tom jsem, když mám znormalizovaný pobyt, zrušené čs. občanství, vyžádanou a udělenou amnestii, zaplacené všechny poplatky a kolky a teď bych to chtěl všechno vzít zpátky a zažádat znovu o čs. pas. Také by mne zajímalo jestli mám nárok na německý - pobyl jsem tam čtyři měsíce v lágru. Dále, učil jsem se patnáct let rusky - mohl bych mít i jejich ? Rád bych jel domů přes Sibíř a tam jsou prý s čs. pasem od dob legii určité potíže."

Pan Forman vyzvídá lámanou staročeštinou: "Zanechal jsem v osmačtyřicátém ve stodole žebřík - schoval jsem ho pod senou, dobře zabrzděný. Bylo by možno ho vyvést ? Mám australský řidičský průkaz - bude platný ? Je ve vlasti k sehnání kolomaz ? A co biče ? !

Pani Krajská si stěžuje: "V roce 68 jsem těsně před odchodem zaplatila členské příspěvky na Svaz Československo - Sovětského přátelství. Mohu je reklamovat vzhledem k rozpadu SSSR i"

Pan Zbrklý se přidává: "Já jsem si před odchodem nestačil vybrat dovolenou. Měl bych na ní teď nárok..."

Pan Zdrhlý se potichu informuje: "Moje bývalá manželka mě vypátrala a vymáhá alimenty. Bylo by možno platit v naturáliích - na př. videokazetami ?"

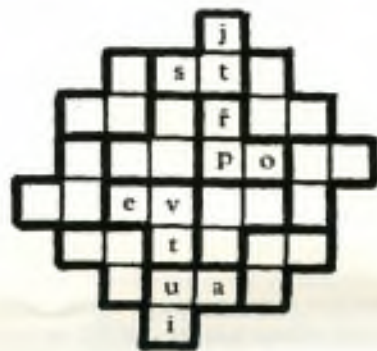
Pani Řízná naopak silným venkovským hlasem harcuje: "Soudím se se sestrou doma o krávu. Do Austrálie není dovoleno dovážet surovou kůži - budu mít vzhledem k tomu přednostní nárok na kopyta ?"

Chvilí to všechno poslouchám a pak si říkám: Ve straně jsem sice nebyl, utekl jsem s holým zadkem a zpátky s ním nepospíchám, byl bych ale blbec, kdybych tak skvělou příležitostí nevyužil. Takováhle možnost se tu hned tak zase nenaskytne. Jsme v Tasmanii tak odlehli, mimo ruch hlavních událostí - jak houby v tišině lesa...

Opirám trombón o stěnu, sundávám botu a stahuji ponožku. "Madam... promiňte...", tahám velvyslankyni za rukáv blůzky "... slyšel jsem ale paní doktorko, že jste byla specialistka přes kůži... já mám tady takový věklý případ plisně... zde ..prosím, kdybyste laskavě byla ochotná se podívat..." Zasténala, chytla se za prošeďivělou hlavu a vrávorá ke dveřím. "Jen jednu nohu.. paní Velvyslankyně.. prosím vás !" hopkám za ní davem petičníků. Byla však rychlejší. Dole pod schodištěm jsem ji ještě jednou zaslechl prohodit vřidné slovo k uklizečce. "Čím víc poznávám Českoslováky, tím víc mám ráda Dány." Vypytává se na směr k jejich konsulátu, chce tam prý požádat o azyl. Sjel jsem bleskurychle po zábradlí a vyběhám skleněnými dveřmi na chodník. Míří k autu. Skáčí za ní po jedné noze přes silici "Já si je myl ! ! " volám v hluku výbušných motorů. Nedohnal jsem ji. Odjíždí. Ne však daleko ! Světla první křižovatky ji zastavila. Ohlédla se. Ukazují na nohu a dávám se znovu do pronásledování. Zakvílely proklouzavající se pneumatiky a diplomatické vozidlo přešlo rušnou křižovatku na červenou. Ví, že je imunní. "Zastavte ji !" marně křičím v hluchém kaňonu velkoměsta. Opřen o patu stojím uprostřed špičkového provozu a utírám si zpcené čelo. Bosá noha mě páli, zoufale lapám po dechu ve výfukových plynech.

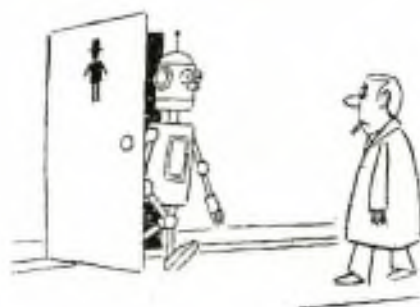
Probudil jsem se zamotan do duchny, patou si škrábu svědící nohu. Vyrázil jsem hlavou ven. Oáááh ! Čerstvý vzduch ! Ulevilo se mi. Už jsem se děsil, že je to s námi skutečně tak zlé. Jeden o tom stále slyší nebo čte - to naše Kondelikování, ta naše úzkoprstost, malichernost, opatrníckost, podezíravost, vyčůranost, sobeckost, hamižnost, nepřejcnost, závist, nenávisť...

No a co ? Vždyt žádný národ není perfektní - jen se podívejte na Papuánce ! ! Pomazání blátem, trubičky na přirození, peří ve vlasech, oštěpy, luky, sekery... Když už někdo - ti by se měli nad sebou zamyslet !



SKLÁDAČKA

Přemístíte-li pevně stanovené třípísmenné shluky z horního obrazce do dolního správně, vyjde vám v rádcích znění myšlenky Quintuse Enniuse o přátelství.



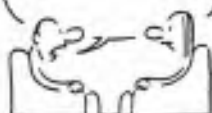
VÝZVA

Pokud znáte muže na této fotografii, a víte kde je, nebo co se s ním stalo, ozvěte se buď do redakce, nebo na přiloženou adresu. Jde o Jirku Hovorku, který žil naposledy v Darwinu v roce 1978. Od té doby o něm nemá jeho bratr žádné zprávy.

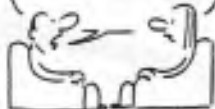


Adresa : Mr. Jan Hovorka
3 Follis Ave
TORONTO - ONTARIO
M 6 G IS 4 KANADA

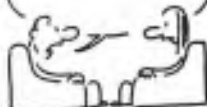
VŠICHNI LŽOU JAKO
KDYŽ TISKNE!



ALÉ KDYŽ SI PŘEDSTAVÍM
ŽE BYCH MĚL
VĚŘIT...



ANÍ NOVINÁM...!



CHCETE MÍT SVOJÍ VLASTNÍ KRÁSNOU FARMU? ?

30 AKRŮ (12 HA) UZ ZA \$ 16, 950 plná cena
v nádherné oblasti Darling Downs v jihovýchoním Queenslandu .



Možná, že to byl váš životní sen, mít vlastní farmu.



Teď máte příležitost si sen splnit.
všechny farmy jsou soukromé, není určena
doba vybudování, státní cesta, která vás v několika minutách dovede do nákupního
střediska, škola i nemocnice blízko.

Ideální podmínky k rekreaci
včetně golfu, rybaření, vodního lyžování, tenisu, bowlingu a pod.
Přestaňte jen snít, své sny si musíte splnit sami,
a zvedněte telefon a zjistíte další informace.
Na požádání vám zašleme informativní video.

Volejte : (02) 387 3326 nebo (018) 47 26 81 mezi 9, 00 - 19,00
a žádejte MILANA

Adresa : G.P.O. BOX 3733, Sydney 2001, NSW

Chcete pomáhat lidem zlepšit životní styl, snížit váhu ???

Mezinárodní společnost zabývající se správnou výživou, která má
prodejní síť ve více než 14 zemích světa, zahajuje svoji činnost v
červenci letošního roku také v Československu,

hledá nové spolupracovníky a distributory.

Máte-li zájem o spolupráci jak v Austrálii tak i v Československu volejte
TOM REINER (02) 362 3199

BETONOVÁNÍ

všeho druhu odborně vyhotoví

MIREK

(02) 622 1712

L. & G. PERGL

Česká Optická Firma

57 Pelham Street
CARLTON VIC. 3053
tel: (03) 663 6242

CUISINE ART CATERING

Pty Ltd

dodá

veškeré lahůdky, zeleninové i ovocné saláty,
obložené misky a další speciality

Přesné informace :

telefon: 525 3971

2 Kumulla Road, MIRANDA NSW 2228

Český lékař v Hervey Bay, Queensland

Dr. Marcel Pflieger, M.D.

Praktický lékař, rovněž nabízí tradiční a
laserovou akupunkturu.

352 Esplanade, Hervey Bay - Qld 4655

telefon: (071) 281 288

Dr. JAN ROSA

odborný zubní lékař

Suite 8 - 560 Pennant Hills Road
WEST PENNANT HILLS

ordinuje : úterý - čtvrtek - sobota
tel. objednávky od pondělí do soboty
na čísle : 481 8878

L E O COMPUTERS

Nabízíme od "Notebook" až do "Tower 486/33"

Systémy pro úřad nebo doma, pro navrhování i výrobu

český & slovenský "wordprocessor" T602

včetně opravného a překladového slovníku

SKODEX INTERNATIONAL

Unit 3, 5-9 Hunter Street

PARRAMATTA, NSW 2150

Tel 891 3599

Fax 891 2058

LISACEK & CO

BARRISTERS & SOLICITORS

LEGAL ADVICE

1 st Floor, 69 a Grote Street

ADELAIDE S.A. 5000

Telephone : (08) 231 5909

APPLIED COMPUTER SYSTEMS

Pty Limited

CAD/CAM

specialists

MICROSTATION, DRAFTeasy, SMARTCAM

7 Boonah Street
WENTWORTHVILLE
NSW 2145

Tel: (02) 636 1873
Fax: (02) 631 2024
Mobile: 018 288 477

ALL INTERNATIONAL OFFICE MACHINES

Prodej a opravy nových i starších
"typewriters, photocopiers & faxes"

Dílna a obchod- 102 Percival Road
STANMORE, NSW 2048

Tel 5693 691 nebo 214 7402

Vladimír Bohdan

457 9443

Václav Novák

306 781

BONDI REMOVALS

FURNITURE REMOVALS

& STORAGE

no job too small - no removal too large

LOCAL - COUNTRY

INTERSTATE - OVERSEAS

PHONE: 365 0993 FAX: 550 26 14

Hovoříme česky a slovensky.

HABER - PILOT
Pty Limited
PRODUCTION

AUSTRALSKÉ LISTY měsíčník

Čechů, Moravanů a Slováků v Austrálii.

Vydává: **HABER-PILOT Pty. Limited**
7 Boonah Street,
WENTWORTHVILLE NSW 2145
Tel: (02) 636 1873 Fax: (02) 631 2024

Vedoucí redaktorka: **Jana Haberová**

Redakční spolupracovníci: **Karel Wendt**
Marcela Čechová
Jaroslav Kovaříček
Aleš Nebeský
Miloslav Ondrášek
Bořek Šindler
Jan Plavec
Karel Šindelář
Výtvarná spolupráce: **Česťa Borkert**

Názory redakce se nemusí ztotožňovat s obsahem příspěvků.
Uzávěrka dalšího čísla vždy dvacátého každého měsíce.

INZERCE:

Nabízím za US\$ 40.- denně
samostatný byt
(2 ložnice, obývací pokoj s přísl.)
u Metra, 10 min. do středu Prahy.
Rozněž zajistím odvoz z letiště,
vyjíždky i mimo, vstupenky do
divadel, kin a pod.

Dr Michaela Losová
Pod Strání 19
100 00 Praha 10

Tel. v Austrálii: (02) 974 5746

Bohemia Travel nabízí:

duben - září
z Melbourne do Evropy
letenka od \$ 1.820.-
letenka -auto na 21 dní *
od \$ 2.229.-
letenka - 2 dny hotel *
od \$ 1.990

Výhodné ceny i z jiných míst
volejte: (03) 510 24 74
* cestují-li dvě osoby

Protože se vracím domů
prodám pozemek (30 akrů)
na Sunshine Coast
Zcela oplocen, telefonní a
elektrická přípojka připravena
Zn. "Cena dle dohody"
tel. (02) 823 2205

Soukromá detektivní
agentura

"Diskretnost"
nabízí své služby v ČSFR

Máchova ul. 7, PŘEROV
tel: (0011 42 641) 52779

AVRO film
video

ZAJISTÍ :

Video záznamy všeho druhu,
převod českých černobílých
kazet na barevný australský
systém (SECAM na PAL)
převádění rodinných
filmů na video

12 Harrod Street
PROSPECT
NSW 2149 tel.: (02) 621 7586

WORLD - WISE TRAVEL
cestujte pohodlně a promyšleně

Vymyslíme pro vás nejvýhodnější
cestovní plán cesty kolem světa,
návštěvy doma, nebo cestu po Austrálii
Najdeme nejvýhodnější spojení,
zajistíme ekonomické, ale kvalitní
ubytování při mezi přistání v Singapu-
ru, Bangkoku či kdekoli jinde na
světě.

254 Blackburn Road
Syndal 3149 FAX: (03) 803 8730
tel. (03) 803 9037, 802 9066

Architekt
HENRY ROSSLER
F. R. A. I. A.

222 Edgecliff Rd.
WOOLLAHRA, NSW 2025
Tel: 387 2257
Fax: 387 2913

Plány na council, stavební dohled,
všechny druhy staveb,
přestavby, nové domy, home units,
továrny, commercial, nemocnice,

DIVER'S MECCA

Všechno pro potápěče
O DOVOLENÉ V QUEENSLANDU
se naučte potápět na HERVEY BAY.
Ideální podmínky: - teplá voda
- potopené lodě
- korály
- spousta ryb

Instruktor: **Vladimír Novák**
tel: 071-25 1626 fax: 071-25 1833
472 ESPLANADE,
HERVEY BAY - QLD, 4655

Předplatné na **AUSTRALSKÉ LISTY** CENA \$2.60

Jméno _____
Ulice _____
Město _____ Stát _____
P. Code _____ Tel. _____

Vystřihněte a odešlete s poplatkem na
HABER PILOT PRODUCTION
7 BOONAH STREET
WENTWORTHVILLE 2145

Předplatné - zaškrtněte
První polovina 1992 \$15.60
Celý rok 1992 \$31.20

**CESTUJTE S NÁMI
DO CELÉHO SVĚTA**



1st Floor, 188 Commercial Road, Prahan 3181

Ph. (03) 510 2474, (03) 510 2482
A.H. (03) 878 8984 Fax (03) 510 2482

Lic. No. 31446

ZARÍDÍME:

Vaše cesty do celého světa, návštěvy z Československa,
cesty kolem světa, ubytování, půjčování aut,
EURORAIL- vlakem po Evropě, pojištění, cesty lodí,
cestování po Australii a další.

PODPORUJTE

ODEBÍREJTE

ČTĚTE

**AUSTRALSKÉ
LISTY**

JEJICH BUDOUCNOST JE NA VÁS

**AIRBUS
A 310-300**

ČSA



CZECHOSLOVAK

AIRLINES

FLY OK FLY ČSA

POHODLNÁ CESTA DO PRAHY A EVROPY
S VÝBORNÝM SPOJENÍM

SE SINGAPOREM A BANGKOKEM

Kontaktujte naše cestovní kanceláře nebo přímo:

CZECHOSLOVAK AIRLINES

Suite 808 Australia Square Tower

George Street, SYDNEY

Tel. 247 6196



CONTACT
P·R·I·N·T·I·N·G

A.C.N. 002 887 238

NAVRHNEME
GRAFICKY UPRAVÍME
KVALITNĚ VYTISKNEME
BAREVNĚ I ČERNOBÍLE
KATALOGY
OBCHODNÍ DOPISY
REKLAMNÍ NABÍDKY
SVATEBNÍ OZNÁMENÍ
VIZITKY
A DALŠÍ

Unit 4, 175 Gibbes Street
CHATSWOOD, N.S.W. 2067, AUSTRALIA
Tel. (02) 417 8555 Fax. (02) 417 5510

Superior Performance At An Affordable Price